

Краткий агрометеорологический обзор за 3-ю декаду июня 2021 года

В третьей декаде июня в районах возделывания озимой пшеницы наблюдались не очень благоприятные условия для формирования и налива зерна, из-за высокой температуры воздуха.

На наблюдаемых участках в южных областях у озимой пшеницы была отмечена фаза «молочная спелость» - «полная спелость», высота растений достигает 45-88 см. Состояние пшеницы в основном отличное и хорошее, местами удовлетворительное, сорняков много, заметно угнетение культурных растений. Общее число стеблей с колосом от 112 до 775 шт. Среднее число колосков в колосе озимой пшеницы составляет 12-20 шт., из них недоразвитых до 3 шт. Среднее число зерен в колосе пшеницы насчитывалось 20-37 шт., всего щуплых зерен до 10 %. Масса 1000 зерен достигает от 24,6 до 55,9 грамм, влажность зерна 13-16 %. Приступили к влагозарядковому поливу на посевах пшеницы в окрестности станций Нарынколь Алматинской области, к уборке урожая в окрестностях агропостов Сарыкемир и Кордай Жамбылской области и агропоста Екпенди Туркестанской области.

За декаду по всей территории Казахстана отмечалось жаркая с осадками погода, хорошие условия увлажнения в связи с выпадением осадков выше нормы наблюдались в Павлодарской, Восточно-Казахстанской области, на северо-востоке Карагандинской области, в горных и предгорных районах Алматинской области, повсеместно продолжается обработка посевов против сорняков гербицидами. Высокий температурный фон на севере и в центре страны приводит к преждевременному пожелтению листьев нижних ярусов пшеницы и ячменя.

На наблюдаемых участках в северных областях на посевах яровой пшеницы отмечена фаза «3-й лист» - «колошение», на отдельных участках «цветение». Состояние растений в основном хорошее и удовлетворительное, вокруг агропостов Федоровка и Силантьевка Костанайской области плохие. Высота растений достигает от 26 до 43 см, на отдельных участках в Северо-Казахстанской области до 63 см., на поздних посевах до 15 см. Среднее число стеблей на 1 кв. м. насчитывалось от 112 до 527 шт.

Состояние ярового ячменя в основном хорошее и удовлетворительное, на отдельных участках вокруг станций Зеренды Акмолинской области плохое. Высота достигает до 36 см., число растений на 1 кв. м. насчитывалось от 198 до 369 шт. Фаза развития «образование узловых корней» и «появление нижнего стеблевого узла», сорняки встречаются часто, но не угнетают заметно культурные растения.

В центре и на востоке страны на наблюдаемых участках состояние яровой пшеницы в основном хорошее и удовлетворительное. Фаза развития «образование узловых корней» - «колошение», вокруг станций Агрогородок Карагандинской области – «цветение», сорняки встречаются часто. Высота растений достигает 16-47 см., число растений на 1 кв. м. насчитывалось от 145 до 500 шт.

На наблюдаемых участках запада страны состояние яровой пшеницы в основном хорошее и удовлетворительное, посевы вокруг станций Карабулак Актюбинской области плохие, повсеместно отмечается появление сорняков. Фаза развития «образование узловых корней» - «цветение», на ранних посевах – «молочная спелость». Высота растений 14-70 см. Среднее число стеблей с колосом достигает от 238 до 493 шт., число колосков в колосе пшеницы 11-14 шт., из них недоразвитых до 2 шт.

Состояние посевов ячменя хорошее и удовлетворительное, отмечена фаза «образование узловых корней» и «колошение», в зависимости от срока сева. Высота растений достигает 18-50 см. Среднее число стеблей с колосом достигает от 160 до 339 шт., число колосков в колосе пшеницы 15-16 шт., из них недоразвитых до 5 шт.

В Кызылординской Алматинской областях у яровой пшеницы отмечена фаза «стеблевание» и «молочная спелость», состояние растений хорошее. Высота растений достигает 40 -75 см., сорняков нет. Среднее число стеблей с колосом достигает от 321 до 366 шт., число колосков в колосе пшеницы 9-18 шт., из них недоразвитых 1 шт. Среднее количество зерен в колосе пшеницы 14 шт., щуплых нет.

На юге и юга-востока страны на наблюдаемых участках состояние ярового ячменя повсеместно хорошее и удовлетворительное, отмечена фаза «восковая спелость» и «полная спелость». Высота растений достигает 45-58 см, отмечается появление сорной растительности. Среднее число стеблей с колосом достигает от 226 до 580 шт., число колосков в колосе ячменя 11-19 шт., из них недоразвитых 2 шт. Среднее количество зерен в колосе ячменя 12-20 шт., щуплых 10-30 %, влажность зерна 12-13 %. В окрестности агропостов Кордай и Сарыкемир Жамбылской области приступили к уборке ячменя на зерно.

Состояние теплолюбивых культур (кукуруза на зерно, рис, сахарная свекла, соя, хлопчатник) хорошее, продолжаются рыхление междурядий и вегетационные поливы.

На наблюдаемых участках в Западно-Казахстанской области состояние сафлора в основном хорошее, местами удовлетворительное. Высота достигает 31-48 см., сорняки встречаются часто. Фаза развития «появление соцветий» и «цветение».

В Восточно-Казахстанской и Павлодарской областях на наблюдаемых участках подсолнечника отмечена фаза «2-я пара настоящих листьев» и «появление соцветий», состояние растений повсеместно хорошее. Высота растений достигает от 30 до 82 см., на поздних посевах до 24 см. На участках в начале декады продолжался рыхление посевов подсолнечника, обработка гербицидами против сорняков.

На наблюдаемых участках в Северо-Казахстанской и Костанайской области состояние льна масличного хорошее и удовлетворительное. Фаза развития «рост стебля» и «появление соцветий». Высота растений достигает 15-28 см., продолжается обработка сорняков гербицидами на посевах в Северо-Казахстанской области.

В Алматинской, Карагандинской, Северо-Казахстанской и Костанайской областях на наблюдаемых участках у картофеля отмечена фаза «появление боковых побегов» и «цветение», состояние растений отличное и хорошее. Приступили к окучиванию, обработке сорняков гербицидами, ручной прорывке, рыхлению посадок картофеля, вегетационному поливу и обработке ядохимикатами. Высота ботвы достигает от 36 до 50 см., на поздних посадках до 30 см.

В садах с плодовыми культурами (яблоня, груша) на юге и юго-востоке страны отмечается в основном фаза развития: формирование плодов, у вишни и малины – созревание плодов, на отдельных участках приступили к сбору ягод малины, состояние культур повсеместно хорошее.

В южных регионах республики повсеместно на посевах многолетних трав (люцерна, клевер, эспарцет) наблюдается фаза «цветение после 1-го укоса», на отдельных участках «отрастание после укоса». Высота трав до 70 см., продолжают поливы.

В Карагандинской и Костанайской областях на наблюдаемых участках состояние трав житняка хорошее и удовлетворительное. В Павлодарской области состояние житняка в основном удовлетворительное, в окрестности агропоста Андриановка, станций Лозовая и Железинка плохое, где отмечается стравливание трав скотом. Высота трав достигает 16-41 см., фаза «цветение» и «созревание семян».

В третьей декаде июня на всей территории пастбищного животноводства отмечался выпас скота на пастбищах. Продолжается подкармливание маточного поголовья молодняка и подвоз кормов, ветеринарные мероприятия и перегон животных.

Пастбища были умеренно и слабо стравлены, состояние дернины в основном сухое, сырая дернина отмечалась в Курмангазинском районе Атырауской области. Состояние травостоя хорошее и удовлетворительное. Плохое состояние травостоя было в Жамбылском районе Алматинской области, в Мангистауском районе Мангистауской области.

Запасы продуктивной влаги в почве по территории республики в основном сложились от удовлетворительного до недостаточного, местами в северной части Западно-Казахстанской, Северо-Казахстанской, Карагандинской, Павлодарской и в горных и предгорных районах юга и юга – востока страны условия увлажнения почвы были оптимальными.

2021 жылдың маусым айының 3-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Маусымның үшінші онкүндігінде күздік бидай өсірілетін аудандарда ауа температурасының жоғарлауынан дәннің қалыптасуына және толуына қолайсыз жағдай болған.

Оңтүстік аймақтардағы бақалау учаскелерінде күздік бидайда «сүттеніп пісу» - «толық пісу» кезеңі байқалған, өсімдіктердің биіктігі 45-88 см жетеді. Бидайдың жағдайы көбінесе өте жақсы және жақсы, кейбір жерлерде қанағаттанарлық, арамшөптер көп өскен егістіктерде дәнді өсімдіктердің зақымдануы байқалады. Масағы бар сабақтардың жалпы саны 112-ден 775 данаға дейін. Күздік бидай масағындағы масақшалардың орташа саны 12-20 дана, оның ішінде дамымағаны 3 данаға дейін. Күздік бидай масағындағы дәндердің орташа саны 20-37 дана, жіңішке дәндердің барлығы 10% - ға дейін. 1000 дәннің массасы 24,6-дан 55,9 граммға дейін жетеді, дәннің ылғалдылығы 13-16% құрайды. Алматы облысының Нарынкөл станциясының маңайында бидай егістігін сумен қуаттандыру арқылы суару, Жамбыл облысының Сарыкемір және Қордай агро бекеттері мен Түркістан облысының Екпінді агро бекеті маңайында егін жинауға кіріскен.

Онкүндік ішінде Қазақстанның барлық аумағында жауын-шашынмен ыстық ауа райы байқалды, жауын-шашынның нормадан жоғары түсуіне байланысты ылғалдандырудың жақсы жағдайлары Павлодар, Шығыс Қазақстан облыстарында, Қарағанды облысының солтүстік-шығысында, Алматы облысының таулы және тау бөктері аудандарында байқалды, барлық жерде арамшөптерге қарсы гербицидтермен өңдеу жұмыстары жалғасуда. Елдің солтүстігінде және орталығында жоғары температуралық фон бидай мен арпаның төменгі деңгейлеріндегі жапырақтарының мерзімінен бұрын сарғаюына әкелуде.

Солтүстік облыстардағы байқылау учаскелерінде жаздық бидай егістіктерінде «3-ші жапырақ» - «масақтану» фазасы, жеке учаскелерде «гүлдену» кезеңдері орын алған. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық, Қостанай облысының Федоровка және Силантьевка агро бекеттерінің маңайында нашар. Өсімдіктердің биіктігі 26-дан 43 см дейін, Солтүстік Қазақстан облысының жеке учаскелерінде 63 см дейін, кеш себілген егістіктерде 15 см дейін жетеді. 1 шаршы метрдегі сабақтардың орташа саны 112-ден 527 данаға дейін есептелген.

Жаздық арпаның жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық, Ақмола облысының Зеренді станциясының маңайындағы жеке учаскелерде нашар. Биіктігі 36 см дейін жетеді, 1 шаршы метрде өсімдіктер саны 198-ден 369 данаға дейін болған. Даму кезеңі «түйін тамырларының пайда болуы» және «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы», арамшөптер жиі кездеседі, бірақ дәнді өсімдіктерге айтарлықтай зақым келтірмеген.

Еліміздің орталығының және шығысының бақылау учаскелерінде жаздық бидайдың жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық. Даму фазасы «түйін тамырының пайда болуы» - «масақтану», Қарағанды облысының

Агроқалашық станциясының маңайында – «гүлдену», арамшөптер жиі кездеседі. Өсімдіктердің биіктігі 16-47 см жетеді, 1 шаршы метрде өсімдіктер саны 145-тен 500 данаға дейін болды.

Еліміздің батысындағы бақылау учаскелерінде жаздық бидайдың жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық, Ақтөбе облысының Қарабұлақ станцияларының маңайындағы егістіктерде нашар, барлық жерде арамшөптердің пайда болуы байқалады. Даму кезеңі «түйін тамырының пайда болуы» - «гүлдену», ерте себілген егістіктерде – «сүттік пісу». Өсімдіктің биіктігі 14-70 см, масақтары бар сабақтардың орташа саны 238-ден 493 данаға дейін жетеді, бидай масағындағы масақшалардың саны 11-14 дана, оның ішінде дамымағаны 2 данаға дейін.

Арпа дақылдарының жағдайы жақсы және қанағаттанарлық, себу мерзіміне байланысты «түйін тамырының пайда болуы» және «масақтану» кезеңі байқалды. Өсімдіктердің биіктігі 18-50 см жетеді, масақтары бар сабақтардың орташа саны 160-тан 339 данаға дейін жетеді, бидай масағындағы масақшалардың саны 15-16 дана, олардың 5 данасына дейін дамымаған.

Алматы, Қызылорда облыстарында жаздық бидайда «сабақтану» және «сүттік пісу» байқалады, өсімдіктердің жағдайы жақсы. Өсімдіктердің биіктігі 40 -75 см жетеді, арамшөптер жоқ. Масағы бар сабақтардың орташа саны 321-ден 366 данаға дейін жетеді, бидай масағындағы масақшалардың саны саны 9-18 дана, оның ішінде дамымағаны 1 дана.

Елдің оңтүстігінде және оңтүстігінде-шығысында жаздық арпаның жағдайы барлық жерде жақсы және қанағаттанарлық, «балауыздық пісу» және «толық пісу» кезеңі байқалды. Өсімдіктердің биіктігі 45-58 см жетеді, арамшөптердің пайда болуы байқалады. Масағы бар сабақтардың орташа саны 226-дан 580 данаға дейін жетеді, арпа масағындағы сабақтардың саны 11-19 дана, оның ішінде дамымағаны 2 дана. Арпа масағындағы дәндердің орташа саны 12-20 дана, әлсізі 10-30% , астықтың ылғалдылығы 12-13%. Жамбыл облысының Қордай және Сарыкемір агро бекеттері маңайында астыққа арпа жинауға кіріскен.

Жылу сүйгіш дақылдардың (дәндік жүгері, күріш, қант қызылшасы, соя, мақта) жағдайы жақсы, қатараралық қопсыту және вегетациялық суару жалғасуда.

Батыс Қазақстан облысындағы бақыланау учаскелерінде сафлордың жағдайы көбінесе жақсы, кей жерлерде қанағаттанарлық. Биіктігі 31-48 см жетеді, арамшөптер жиі кездеседі. Даму кезеңі «гүл шоғырының пайда болуы» және «гүлдену».

Шығыс Қазақстан және Павлодар облыстарында күнбағыс бақыланатын учаскелерде «2-ші нағыз жұп жапырақтары» және «гүл шоғырларының пайда болуы» фазасы байқалды, өсімдіктердің жағдайы барлық жерде жақсы. Өсімдіктердің биіктігі 30-дан 82 см дейін, кеш себілген егістерде 24 см дейін жетеді. Онкүндіктің басында күнбағыс дақылдарын қопсыту, арамшөптерге қарсы гербицидтермен емдеу жалғасуда.

Солтүстік Қазақстан және Қостанай облыстарындағы бақылау учаскелінде майлы зығырдың жағдайы жақсы және қанағаттанарлық. Даму

кезеңі «сабақтың өсуі» және «гүл шоғырының пайда болуы». Өсімдіктердің биіктігі 15-28 см жетеді, Солтүстік Қазақстан облысында егістіктерде арамшөптерді гербицидтермен өңдеу жалғасуда.

Алматы, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан және Қостанай облыстарында картоптың бақылау учаскелерінде «бүйір сабағының пайда болуы» және «гүлдену» фазасы байқалды, өсімдіктердің жағдайы өте жақсы және жақсы. Арамшөптерді гербицидтермен өңдеуге, қолмен сындыруға, картоп екпелерін босатуға, өсімдіктерді суаруға және улы химикаттармен емдеуге кіріскен. Шыңдардың биіктігі 36-дан 50 см дейін, кеш себілген егістерде 30 см дейін жетеді.

Елдің оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында жеміс дақылдары бар бақтарда (алма, алмұрт) дамудың негізгі кезеңі байқалады: жемістердің қалыптасуы, шие мен таңқурайда – жемістердің пісуі, кейбір жерлерде таңқурай жинауға кіріскен, дақылдардың жағдайы барлық жерде жақсы.

Республиканың оңтүстік өңірлерінде барлық жерде көпжылдық шөптердің (жоңышқа, беде, эспарцет) егістіктерінде «1-ші шабудан кейін гүлдеу» фазасы, жеке учаскелерде «шабылғаннан кейін қайта өсу» байқалады. Шөптердің биіктігі 70 см дейін, суару жұмыстары жалғасуда.

Қарағанды және Қостанай облыстарында бақыланатын учаскелерде еркекшөп шөптерінің жағдайы жақсы және қанағаттанарлық. Павлодар облысында бидайдың жағдайы көбінесе қанағаттанарлық, Андриановка агро бекетінің, Лозовая және Железинка станцияларының маңайында шөптердің малмен тапталуы байқалатын жерлерде нашар. Шөптердің биіктігі 16-41 см жетеді, фазасы «гүлдену» және «тұқымның пісуі».

Маусымның үшінші онкүндігінде жайылымдық мал шаруашылығының барлық аумағында жайылымдарда мал жаю байқалды. Жас төлдердің аналық басын азықтандыру және жем жеткізу, ветеринариялық іс-шаралар мен жануарларды айдау жалғасуда.

Жайылымдар орташа және әлсіз тапталған, шымның жай-күйі негізінен құрғақ, дымқыл шым Атырау облысының Құрманғазы ауданында байқалды. Шөптің жағдайы жақсы және қанағаттанарлық. Шөптің нашар болуы Алматы облысының Жамбыл ауданында, Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында болды.

Республика аумағы бойынша топырақтың өнімді ылғал қоры көбінесе қанағаттанарлықтан жеткіліксізге дейін болып қалыптасқан, Батыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Қарағанды, Павлодар облыстарының солтүстік бөлігінің кей жерлерінде және елдің оңтүстігі мен оңтүстігі-шығысының таулы және тау бөктерлі аудандарында топырақтың ылғалдануы оңтайлы болды.